

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-02-20
Besvaras senast
2026-03-06

Till utbildnings- och integrationsminister Simona Mohamsson (L)

2025/26:350 Undersökning om skolelevers attityder och syn på minoritetsgrupper

Forum för levande historia har genomfört en studie av svenska skolelevers attityder till olika grupper i samhället läsåret 2024/25 och utifrån det tagit fram rapporten *Unga tycker om andra*. Studien är ett resultat av det uppdrag som Forum för levande historia har givit statistikmyndigheten SCB. Den fokuserar på sju minoritetsgrupper och innefattar även elevernas upplevda utsatthet för mobbning, hot och våld.

Resultatet som presenteras i rapporten är oroväckande i flera avseenden. Förutom att visa på en generell ökning av negativa attityder bland unga blottlägger den tydliga skillnader kopplade till elevernas bakgrund, där det bland annat framgår att elever som identifierar sig som muslimer också uppvisar mer negativa attityder till flera minoritetsgrupper jämfört med kristna och icke-religiösa elever. Sammantaget uppvisar elever med utländsk bakgrund en mer negativ inställning till hbt-personer, judar och samer i jämförelse med elever som har svensk bakgrund.

Av rapporten framkommer det att det finns en tydlig integrationsproblematik där normer, tillit och värderingar skiljer sig markant mellan olika elevgrupper. Skillnaderna i attityder mellan eleverna, baserat på deras bakgrund, visar att integrationen inte endast är en fråga om språk och arbete utan också om värdegrund, tillit och respekt – sådant som i allra högsta grad formas i skolmiljön.

I den aktuella undersökningen ingår även frågor som mäter elevernas konspiratoriska läggning, det vill säga en generell tendens att tolka samhällsutvecklingen i termer av konspirationer och dolda planer. Resultaten tydliggör att elever med en högre grad av konspiratoriskt tänkande också påvisar mer negativa attityder till de minoritetsgrupper som studien omfattar. Sambandet är särskilt starkt när det gäller attityder till judar. I rapporten konstateras dessutom en tydlig korrelation mellan konspiratorisk läggning och elevernas svar på ett påstående om ”judiskt inflytande i världen”, vilket ytterligare understryker hur tron på konspirationsteorier kan förstärka stereotypa och diskriminerande föreställningar.

Vad det gäller elevernas utsatthet för mobbning, hot och våld har förekomsten av detta ökat tydligt sedan 2013. Andelen elever som blivit retade har stigit

kraftigt, från 33 procent till 51 procent. Mer allvarliga former av utsatthet har också ökat. Hoten har ökat från 8 till 13 procent, samtidigt som det fysiska våldet har ökat från 11 till 16 procent. Sammantaget visar resultaten generellt sett en påtagligt försämrad trygghet i skolmiljön, där judiska elever och elever som identifierar sig som homo- eller bisexuella är särskilt utsatta.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utbildnings- och integrationsminister Simona Mohamsson följande:

1. Avser ministern att vidta särskilda insatser riktade till de elevgrupper som enligt rapporten uppvisar mer negativa attityder till minoritetsgrupper, däribland elever som identifierar sig som muslimer, i syfte att motverka intolerans och för att skapa en mer inkluderande skolmiljö?
2. Med vilka åtgärder ämnar ministern se till att våra skolor har de verktyg som är nödvändiga för att hantera och förebygga konspirationsteorier, särskilt de som rör minoritetsgruppen judar, då rapporten tydligt visar att den judiska gruppen är väldigt utsatt?
3. Vilka konkreta och långsiktiga insatser avser ministern att vidta för att stärka tryggheten i skolan, mot bakgrund av den påtagliga ökningen av mobbning, hot och fysiskt våld, och hur säkerställer ministern att särskilt utsatta elevgrupper ska få det stöd som krävs?

.....

Clara Aranda (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann